

T.C.
MALİYE BAKANLIĞI
Gelir Politikaları Genel Müdürlüğü

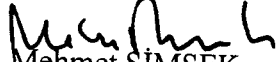
Sayı : B.07.0.GEP.0.10.20- 25.01.2012* 0111
Konu : Yazılı Soru Önergeleri

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA
(Kanunlar ve Kararlar Daire Başkanlığı)

İlgi: 10 Kasım 2011 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.02.00-28243 sayılı yazı.

İlgide kayıtlı yazınızda; 7/898, 7/899, 7/902, 7/903, 7/904 esas numaraları ile yazılı soru önergeleri verildiği belirtilmektedir.

Söz konusu sorulara ilişkin cevaplarımız aşağıdadır.

Mehmet ŞİMŞEK
Maliye Bakanı

2) Sayın Ali Rıza ÖZTÜRK'ün 7/899 esas no.lu lüks mallardan alınan özel tüketim vergisi ile ilgili sorusuna ilişkin olarak;

Özel Tüketim Vergisi, 2002 yılı Haziran ayında çıkarılmış bir vergidir. Özel Tüketim Vergisi 16 adet vergi ile harç ve fonu yürürlükten kaldıran bir tüketim vergisidir.

Bilindiği üzere ÖTV Kanunu, ekli 4 adet listede bulunan çeşitli mal gruplarını vergilendirmektedir. (1) sayılı liste petrol ve petrol ürünlerini, (2) sayılı liste motorlu araçları, (3) sayılı liste alkollü içecekler ile tütün ve tütün mamullerini ve (4) sayılı ise çeşitli mal gruplarını listeleterek, vergilendirilecek mal gruplarını belirlemektedir. Ekli (4) sayılı liste lüks tüketime tabi ürünlerden ziyade çeşitli malları listelemektedir. Kürk, kristal avize, pırlanta ve elmaslar (4) sayılı listeye tabi ve yüzde 20 oranında özel tüketim vergisine tabidir. (2) sayılı listede bulunan yatlar ve diğer eğlence ve spor teknelerine uygulanan özel tüketim vergisi oranı ise yüzde 8'dir.

Aynı zamanda ekli (2) sayılı listede uçak, helikopter gibi hava taşıtları da yüzde 0,5 oranında ÖTV'ye tabidir. Hava taşıtlarında ÖTV'nin düşük tutulmasının başlıca sebebi havacılık sektörünün geliştirilmesi amacından kaynaklanmaktadır. Uygulanan politika neticesinde 2003 yılından günümüze sektörde istihdam sayısı 50 bin kişiden 110 bin kişiye, toplam ciro ise 2,2 milyar \$'dan 12 milyar \$'a çıkmıştır. Havacılık sektöründe kaydedilen gelişme, havaalanı yolcu trafiğinden de açıkça görülmektedir. 2003 yılında, 34,4 milyon olan yolcu trafiği günümüzde 102 milyona ulaşmıştır. Bu sayede havayolu ile seyahatler daha geniş halk kitlelerinin yararlanabildiği bir hizmete dönüşmüştür.

Vergileme alanında Avrupa Birliği direktiflerinde ülkemiz uygulamasına paralel olarak hava ve deniz taşıtlarında kullanılan akaryakıt zorunlu vergilemeden istisna edilmiştir. Ülkemizde motorlu taşıtlar çeşitli kıstaslara göre farklı oranlarda ÖTV'ye tabi tutulmaktadır. Hava taşıtlarına da (uçak, helikopter vb.)yüzde 0,5 oranında ÖTV uygulanmakla beraber, askeri, zirai ve yangınla mücadele amacıyla kullanılan özel yapıdaki helikopterler ve uçaklar ÖTV'den istisna tutulmuştur. Avrupa birliği ülkelerinde genel olarak hava taşıtlarına ÖTV uygulanmamaktadır.

Türkiye ekonomisinde son yıllardaki gelişmeler incelendiğinde cari işlemler dengesine ilişkin tartışmaların ön plana çıktığı görülmektedir. Bunun başlıca nedeni, cari işlemler dengesinin ekonominin en önemli bileşenlerinden biri olmasıdır. Cari açığın temel kaynağı dış ticaret açığıdır. Dış ticaret açığını düşürmek için bir taraftan ithalatın azaltılması, diğer taraftan da ihracatın artırılması gerekmektedir. İthalatın ve dolayısıyla da dış ticaret açığının azaltılmasına katkıda bulunmak amacıyla, tamamı ithal kaynaklı olan 1600cc üzeri araçlarda ÖTV artışları yapılmıştır. Ayrıca söz konusu vergisel değişiklik neticesinde Ülkemizin lokomotif sektörlerinden olan otomobil sektörünün çok büyük oranlarda sekteye uğramaması amacıyla vergisel değişiklik sadece 1600cc üzeri araçlarda yapılmış olup bu segmentteki araçların payı sadece yüzde 11'e tekabül etmektedir.

Ülkemizdeki ÖTV sistemini Avrupa Birliği bünyesindeki ülkelerle kıyasladığımızda, ürün grupları itibariyle vergi yüklerinin farklı olduğu görülmektedir. Bazı ürün gruplarında Avrupa Birliğine üye ülkelerden daha düşük vergi yüküne sahip olduğumuz görülmektedir. Toplam 1000 adet sigarada ülkemizde 79,4€ ÖTV tahsil edilirken, İrlanda'da 261,74€, İngiltere'de 241,6€ tahsil etmektedir. Aynı zamanda etil alkol (yüksek oranlı içkiler)'de litre

başına İsveç 49€, Finlandiya 39€ ÖTV tahsil ederken ülkemiz de sadece 26€ ÖTV tahsil edilmektedir.

Sosyal faydanın neler olduğu her ülke için farklılık arz etmektedir. Bununla birlikte sosyal faydayı azami tutara ulaştırmak için ülkelerin ellerinde vergi politikaları, harcama politikaları gibi çeşitli araçlar mevcuttur. Vergi politikaların etkin bir şekilde uygulanması sonucunda, 2002 yılında bütçe gelirlerinin yüzde 43,2'si faiz harcamalarına giderken günümüzde sadece yüzde 14,3'ü faiz harcamalarına gitmektedir. Ekonomi politikasında yaşanan bu olumlu gelişmenin neticesinde; sağlık ve sosyal harcamalar iki katına çıkmıştır. Yatırım giderlerinin payı yüzde 6,6'dan yüzde 9,3 düzeyine, personel giderlerinin bütçe içindeki payı da yüzde 18,4'den yüzde 27,4'e yükselmiş ve bu sayede sosyal fayda, etkin vergi politikaları ile azami düzeye çıkarılması başarılmıştır.